

Oponentský posudek na diplomovou práci , kterou zpracoval Bohuslav Kratěna na téma

Uplatnění daně z přidané hodnoty v mezinárodním obchodě

Nahrazení daně z obrátu daní z přidané hodnoty bylo jednou z hlavních změn, kterou přinesla daňová reforma v roce 1993. Uplatnění nepřímých daní v daňové soustavě je velmi významným ekonomickým nástrojem, který ovlivňuje hospodářskou sféru, ale nejen ji. Nepřímé daně tvoří největší část daňových příjmů státu, a proto považují i zvolené téma za velmi aktuální.

V úvodní obsahové části práce (kapitola druhá) se diplomant, dle názvu, zaměřil na harmonizaci práva EU v oblasti daní. Už ale zde se projevuje nesoulad označení a obsahu kapitoly. Diplomant se zaměřil pouze na daň z přidané hodnoty - ostatní daně nejsou ani zmíněny. Sleduje vývoj této daně v rámci ES, její mechanismus a počátky zavádění této daně v České republice. Jde především o shrnutí vývoje právní úpravy na úseku nepřímého zdanění a počátky harmonizace právní úpravy tak, jak se dotkla České republiky (chybí však problematika spotřebních daní). V rámci této části je na str. 9 subkapitola věnovaná českému zákonu o dani z přidané hodnoty, kde diplomant, i když zmínil to, že byl zákon v následujících letech po přijetí novelizován, ani nevedl, které zákony to byly a co bylo jejich obsahem, což by u diplomové práce mělo být samozřejmostí.

Na tuto část navazuje velmi stručná část - rozsah necelé dvě stránky - která se má věnovat vymezení mezinárodního oběhu zboží a služeb. Kromě schematického popisu rozčlenění oběhu zboží (o službách ani zmínka i když jsou v názvu) však neobsahuje prakticky nic - žádné teoretické vymezení, charakteristiku apod.

Těžištěm práce je část věnovaná oběhu zboží uvnitř ES. Zde by bylo na místě rozvést tvrzení uváděné na str. 16, že jde o pojmově nově definovanou kategorii. Diplomant to pouze konstatuje a přechází k pojmům dodání zboží a pořízení zboží. Tato problematika je rozebrána podrobněji, ale v některých případech není zcela jasné, proč jsou na daném místě zařazeny - např. proč je na str.18 do textu zařazen popis systému INTRASTAT (s uvedením vyhlášky, u které není ani uveden celý název - str.19) a dále pokračuje problematikou dodání zboží. U odkazu a citace zákona o spotřebních daních také postrádám zmínku o novelizaci tohoto zákona a vysvětlení toho, jaký je, z pohledu zaměření diplomové práce, vztah mezi zákonem o dani z přidané hodnoty a zákonem o spotřebních daních (v úvodní části práce o tom není ani zmínka). V dalších částech této kapitoly je rozebírán prodej zboží do jiného členského státu, pronájem a zapůjčení zboží, pořízení zboží apod. V celé této části práce se však diplomant nezmiňuje o službách, byť je uvádí v označení části třetí, což by měl doplnit při ústní obhajobě. V části páté je popsán oběh zboží mimo ES - jeho dovoz a vývoz. Opět diplomant poněkud ignoruje označení příslušných právních norem - zmiňuje se např. na str. 42 o " Celním kodexu" - ale o jaký zákon se jedná a čím byly provedeny změny zmíněné na str.42 už v práci není.

Závěr diplomové práce je věnován zhodnocení možností a stanovení cílů, které je třeba řešit v nejbližších letech.

Z textu práce je zřejmá diplomantova znalost praktické stránky zpracovávané daňové problematiky, což dokazuje řada příkladů uváděných v textu části čtvrté a páté, což je možné považovat za klad práce. Za závažný nedostatek však považují,

vzhledem k tomu, že jde o diplomovou práci, nedostatek teoretických vymezení z pohledu finančního práva. Rovněž způsob zpracování a citace neodpovídají prohlášení diplomanta v úvodu práce. Způsob obvyklý ve vědecké práci není citace pramenů v takové podobě, jak to činí diplomant.

Celkově souhlasím, i přes uvedené připomínky, s připuštěním práce k ústní obhajobě, při které by měl diplomant reagovat na připomínky v obsažené v posudku a dále odpovědět na následující otázku:

Jakým způsobem je řešen vztah cla a daně z přidané hodnoty v dokumentech EU?

V Praze dne 2.1.2007

Doc. JUDr. Hana Marková, CSc.,

